

LỄ SỐNG CỦA ĐỜI NHÀ GIÁO: LAO ĐỘNG QUÊN MÌNH, SÁNG TẠO VÌ TẬP THỂ

GS.TSKH Nguyễn Châu^()*

Là cán bộ giảng dạy lâu năm trong Trường ĐHKHTN - ĐHQGHN, tôi luôn xây dựng cho mình một lễ sống: sống vì mọi người, sống có ích cho xã hội và luôn kiên định con đường đã chọn. Đã luôn tu dưỡng phấn đấu theo đường lối, quan điểm giáo dục của Đảng, thường xuyên rèn luyện đạo đức tác phong người thầy, nhiệt tình, say sưa yêu nghề và trách nhiệm cao trong mọi mặt công tác. Bên cạnh việc truyền thụ kiến thức cho sinh viên, luôn tận tình giúp đỡ họ trong quá trình tự đào tạo và xây dựng hoài bão khoa học, ý chí vươn lên. Bền bỉ phấn đấu mong đóng góp cao nhất cho sự nghiệp đổi mới của đất nước.

Đào tạo, bồi dưỡng một thế hệ trẻ có năng lực trí tuệ, sẵn sàng xả thân vì sự nghiệp giáo dục đào tạo và nghiên cứu khoa học của đất nước là hoài bão thường trực của tôi. Trong 5 năm qua, tôi thường xuyên giảng dạy các môn học đại cương và chuyên đề cho sinh viên năm thứ nhất và năm thứ tư cũng như cho học viên cao học.

Tôi đã hướng dẫn thực hiện khoá luận tốt nghiệp cho 25 sinh viên đại học, 5 học viên cao học, 4 nghiên cứu sinh và

(*) Trung tâm Khoa học Vật liệu, Khoa Vật lý, Trường ĐHKHTN - ĐHQGHN.

khoảng 20 sinh viên làm công tác nghiên cứu khoa học. Mỗi năm tôi lên lớp với tổng số giờ giảng dạy quy đổi trên 500 tiết/năm.

Qua hơn 45 năm công tác trong nhà trường, tôi luôn có một ước mơ lớn là xây dựng một tập thể khoa học vững mạnh, xứng đáng với cường quốc năm châu. Vì vậy khi được giao nhiệm vụ là Giám đốc Trung tâm Khoa học Vật liệu - Khoa Vật lý, Trường ĐHKHTN, một trung tâm được trang bị nhiều thiết bị hiện đại, tôi hiểu rằng tài sản được đầu tư này là một ưu ái của các cấp lãnh đạo, là sự chắt chiu của nhân dân. Có được nó đã là một quá trình rất vất vả song nếu không sử dụng nó một cách hiệu quả thì sẽ là một sự lãng phí lớn và có tội với Đảng, với Nhà nước và với nhân dân. Với nhận thức đó, tôi đã lao động quên mình vì thế hệ trẻ và tập thể thân yêu.

Tại Trung tâm Khoa học Vật liệu, tôi đã tổ chức thường xuyên các sinh hoạt khoa học (1-2 tuần/ lần) bằng tiếng Anh. Tôi đã chủ trì nhiều đề tài, trong đó có một số đề tài đặc biệt cấp ĐHQGHN, đề tài trọng điểm và đề tài hợp tác quốc tế: *"Nghiên cứu nước từ hoá và ứng dụng trong công nghiệp"*, đề tài đặc biệt cấp ĐHQGHN, QG97-06, nghiệm thu xuất sắc; *"Nghiên cứu chế tạo và ứng dụng các vật liệu từ tính cao cấp"*, đề tài thuộc chương trình Khoa học Công nghệ cấp Nhà nước KHCN-03-15, nghiệm thu xuất sắc năm 2000, có 3 cơ quan tham gia. *"Các tính chất từ của vật rắn"*, đề tài khoa học trọng điểm cấp Nhà nước KT-04-03-02, nghiệm thu tốt năm 1999 và 2000, có 3 đơn vị tham gia; Đề tài hợp tác quốc tế Việt - Mỹ *"Structure-Properties Relationships in High Coercivity Bulk Amorphous Alloys"*, phía Mỹ có 2 cơ quan tham gia, tôi là chủ trì phía Việt Nam với 4 cơ quan ở Việt Nam tham gia; *"Vật liệu từ tính mới dạng khối, màng mỏng và nanô tinh thể"* là đề tài lớn thuộc chương trình Khoa học Công nghệ cấp Nhà nước KC-02-13, có 6 nhánh với 6 đơn vị tham gia (trên 40 người), nghiệm

thu tốt cấp cơ sở năm 2004; “*Vật liệu từ đặc biệt và vật liệu từ có cấu trúc nano*”, đề tài trọng điểm thuộc chương trình Khoa học cơ bản cấp Nhà nước 4.20.101, nghiệm thu xuất sắc năm 2003. “*Các vật liệu từ tính cấu trúc nano và các hợp kim nguội nhanh, vi tinh thể và vô định hình*” - đề tài trọng điểm trong chương trình Khoa học cơ bản cấp Nhà nước 811204, đã nghiệm thu tốt năm 2004. Đây cũng là công trình khoa học do tôi chủ trì được Giám đốc ĐHQGHN tặng giải thưởng Công trình khoa học tiêu biểu năm 2004.

Trong suốt thời gian nghiên cứu khoa học vừa qua, tôi đã công bố 132 công trình trong đó 99 công trình được công bố tại các hội nghị quốc tế và tạp chí quốc tế. Nhiều lần tôi được mời đọc báo cáo đặt hàng và chủ tọa các phiên họp tại các hội nghị quốc tế. Tôi đã tiếp cận với nhiều lĩnh vực nghiên cứu sôi nổi trên thế giới về vật liệu từ tính (perovskite, vật liệu vô định hình khối vật liệu từ có cấu trúc nano...), đóng góp xây dựng chiến lược phát triển vật liệu từ tính ở Việt Nam. Việc tham dự nhiều hội nghị quốc tế và công bố các công trình của tôi trên các tạp chí quốc tế đã thu hút một số cán bộ trẻ (Thổ Nhĩ Kỳ, Iran, Bangladesh, Mông Cổ và Ấn Độ) đã xin sang Trung tâm Khoa học Vật liệu để được đào tạo sau đại học và làm post-doc.

Trong cương vị là người đứng đầu của Trung tâm Khoa học Vật liệu, tôi luôn chú trọng đến việc tập hợp, chăm sóc bồi dưỡng và xây dựng một tập thể cán bộ chuyên môn có trình độ tốt. Tập thể do tôi phụ trách được xã hội công nhận là một đội ngũ có trình độ vững vàng, luôn học hỏi để nâng cao kiến thức, say sưa với nghề nghiệp và là một trung tâm đào tạo và nghiên cứu khoa học chất lượng cao của cả nước. Chúng tôi luôn đoàn kết nhất trí, quan tâm lẫn nhau cả về chuyên môn lẫn đời sống vật chất, tinh thần.

Trong công tác quản lý, tôi luôn phát huy dân chủ, sáng kiến và thế mạnh của từng người trong đơn vị. Tôi đã tổ chức và

chỉ đạo triển khai tốt các thiết bị quý và hiếm được đầu tư, không những phục vụ trực tiếp cho công tác đào tạo và nghiên cứu khoa học trong trường mà còn hỗ trợ cho nhiều đơn vị khắp Bắc, Trung, Nam và được xem là một trung tâm mạnh trong khu vực về lĩnh vực Khoa học Vật liệu.

Bên cạnh việc tham gia công tác chuyên môn, tôi còn đảm nhận chức vụ Phó chủ tịch Hội Vật lý Việt Nam, Phó chủ tịch Hội đồng Khoa học ngành Vật lý - Bộ KH&CN, Chủ tịch Hội Khoa học và Công nghệ Vật liệu Việt Nam, đồng thời tôi còn tham gia với tư cách Ủy viên Ban biên tập các tạp chí: *Communications in Physics*, *Advances in Natural Sciences*, *Tạp chí Khoa học*, *Tạp chí Vật lý ngày nay*.

Với những thành tích đã đạt được, thời gian qua tôi đã vinh dự được nhận nhiều huân, huy chương cùng các danh hiệu cao quý: Huy chương Vì sự nghiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam, năm 2003; Huy chương Vì thế hệ trẻ, năm 2004; Huân chương Lao động hạng Nhì, năm 2002; Huân chương Lao động hạng Nhất, năm 2004; danh hiệu Nhà giáo Nhân dân, năm 2002. Ngoài ra, tôi đã có 5 lần đạt danh hiệu Giáo viên dạy giỏi trong đó có 3 lần cấp ĐHQGHN. Trung tâm Khoa học Vật liệu đã được nhận Giấy khen của Hiệu trưởng Trường ĐHKHTN năm 2003 và Bằng khen của Giám đốc ĐHQGHN năm 2004./.